

Ezt az érdekes fajváltozatot, mely minálunk úgylátszik ritkán, de állandóan előfordul, *Abaji Aigner Lajos* barátom neve alatt mint *ab. Abafi* kívánom az irodalomba bevezetni.

A muzeumi példánynak a hernyója állítólag *lisztes ládába* került, liszttel táplálkozott, ugyan ott el is bábozódott s ettől nyerte fehér színét. (R. L. IV. 133.) Az, hogy a hernyó, bábozódás céljából csendes zugot keresve, lisztes ládába került, az megfelelhet a ténynek, de a hozzá fűzött következtetés bizonyára téves. Bizonyos hernyófajok végszükségben megeszik ugyan a lisztet is, de hogy a liszt élvezetétől akár ember, akár állat megfehéredett volna, arról még nem hallott soha senki. Az a „lisztes láda“ alighanem csak utólagos combináció, és csupán csak élénk fantáziának a terménye.

Borlan István.

Különfélék.

A rózsá rovarelleneségei és barátai. Mint minden növénynek, úgy a rózsának is vannak ellenségei és barátai a rovarok osztályából, melyek bizonyos sorrendben lépnek fel. Már kora tavasszal látjuk nálunk a Nyírségen a zöld rózsalevél tetveket, melyek késő ősziig pusztítják a rózsákat. A zöld levél-tetvek fellépése után rövid időn következnek a nagy téli lepkének (*Hibernia defoliaria*) hernyói, ezek után az *Ocneria dispar* fiatal hernyói s ezekkel majdnem egy időben mutatkoznak a *Hylatomia rosarum* és *Cladius* lárvái és a paizstetvek. Ezen állatoknak fellépése május első harmadára esik. Ezen időig kevés rovarpusztító rovar található és így a rózsá ellenségeit kevés állat pusztítja, legfeljebb egynehány pók, melyek azonban leveleknek összesodorása által némi kárt is okozhatnak, továbbá az a *Pimpla*, mely hernyókat keres, hogy azokba petéit tojja. Minthogy kevés állat segédkezik az embernek az említett nagyon kártékony állatokat pusztítani, szükséges minden erőnkkal arra törekednünk, hogy számuk csökkenjen, hogy tehát mi is pusztítsuk azokat. A levéltetvek felkeresése könnyű, mert leginkább a fiatal hajtásokon és a rózsá bimbói körül csoportosulnak. Ezek ellen való védekezésünk a legjobb ha azokat leszedjük. A leszedés látszólag fásasztó dolog, de valójában még sem mondható annak, mert ha mindennap is le kellene azokat szednünk, a leszedés legfeljebb $\frac{1}{2}$ óráig tart, ha vagy 60 rózsá tőnk van. Munkánkat megkönnyíthetjük, ha a szedést csak minden második nap végezzük. A nagy téli lepkének hernyóját arról ismerjük fel, hogy leveleket sodor össze és minthogy nagyon korán mutatkozik, mással nem téveszthető össze. Óvószertünk a hernyó ellen az, hogy a hernyót az összesodort levelek között keressük és megöljük. Az

Ocneria dispar hernyóinak jelenlétéről az tanuskodik, ha átrágott leveleket látunk, mert a *Hylotoma* álczáinak fellépéséről az tanuskodik, hogy a levéllemezen körben kirágott foltok vannak. Az álczák ugyanis kezdetben a felső lemez epilerniséig rágnak. A *Hylotomák* és *Cladinsok* úgynevezett elkészt álczái csak júniusban mutatkoznak, és leginkább a vadrózsák leveleiben tesznek kárt. A *Hylotomák* és *Cladinsok* második generációjának álczái egyes években tömegesebben lépnek fel, mint az első generáció álczái. A *Hylotomák* második generációját inkább a silányabb, illetőleg kevésbé nemes rózsákon találjuk. A *Hylotomák*, minthogy peterakójukat még a legépebb törzsrészletbe is beillesztik, ezen oknál fogva is kártékonyak. Minthogy a *Hylotomák* és *Cladinsok* álczái a rózsá leveleket nagyon pusztítják, le kell az álczákat szedni és megölni, mert így várhatjuk, hogy szép leveleink és virágaink lesznek. A paizstetveket okvetetlenül pusztítani kell, mert jóllehet az első évben való fellépések még nem nagyon veszedelmes, a második évben már a levelek korai sárgulása mutatja, hogy a rózsák megsínylették a paizstetvek szívását. A paizstetvek ellen úgy védekezhetünk, hogy szappanoldatba mártott kefével lemossuk azokat. Vigyázzunk, hogy a rózsák közelében sem platanusok sem pedig akáczfák ne legyenek, mert a platanusokról átmennek az *Ocneriák*, az akáczfákról a paizstetvek. Az *Ocneria dispar* terjedését nagyban előmozdítja a platanus, mert a platanuson nagy számmal tartózkodnak a hernyók. Nevezetes jelenségnek tartom, hogy a paizstetvek megjelenését megelőzőleg a levéltetvek jelentek meg nagy számmal, hasonló tapasztaltam az akáczfáknál is. Nem érdektelen jelenség az sem, hogy a mikor a paizstetvek felléptek, az *Ocneria dispar* hernyói is nagyobb számmal mutatkoztak, mintha közöttük valami okszerű összefüggés lett volna. Amint a rózsákon a paizstetvek mutatkoztak, a levéltetvek még a vadrózsákon sem mutatkoztak oly nagy számmal, mint máskor. Május végén találhatóak a *Tortrix Beigmaniana* hernyói. Június első napjaiban nem ritkák a *Trichiások*, *Rhizotrogusok*, még pedig gyakrabban a fehér szirmú rózsákon, mint a vörös szirmúakon. Ezen állatok ha kívül vannak, inkább kerek lyukakat rágnak, ha pedig a belső szirmok közé kerülnek, a szirmok szélét rágják. Június hó első harmada után a *Cetoniák* pusztítják a szirmokat. Az első, de elkészt *Hylotoma* és *Cladins* álczák társaságában találjuk a *Trichodeseket*. Juliusban pusztítanak a *Peliák* hernyói és a *Clytusok*. A rovarpusztító rovarok közül nevezetesek a *Raphidák*; nőstényeik és hímjeik száma között a viszony 1:4. A *Raphidákat* a *Panorpák* követik. A *Hylotomák* álczáinak eltünése idejében hirtelen mutatkoznak a *Bouchusok* inkább a vörös szirmú rózsákon, mint a fehér szirmúakon. Május végén a *Chrysopa vulgaris* szedegeti a levelek alsó részein lévő levéltetveket. A *Crysopát* megelőzi a *Cantaris*, de csak rövid időig. Június végétől a *Syrphusok* álczái és a 7 pettyű *Coccinellák* pusztítják a levéltetveket. A *Coccinellák* 2 hímjére esik 1 nőstény.

Ritka vendég Algirből. F. é. április 15-én érkezett hozzám Dar-el-Mizanból egy pléhdoboz szép bogár-sorozattal. Egyik